

1. Škola

Co všechno víte o tehovské škole? První škola tu byla založena v roce 1773 a nacházela se v místě dnešního domu č. p. 46. Kromě tehovských sem docházely i děti ze Všestar, Menčic, Světic a Klokočné. Ještě dnes jsou ve zdi před domem patrná zadržaná okna tehdejší školy. V 19. století se učilo v dřevěných domcích na místě dnešní školy a chodilo sem na tři sta dětí.

Současná budova byla postavena v roce 1905. V roce 1977 zde školu pro nedostatek dětí uzavřeli. Znovu se otevřela o několik let později, kdy sem kvůli přeplněnosti školy v Říčanech autobus dovážel děti z Říčan, a naopak tehovské děti dojížděly do Říčan.

Od roku 1992 začala škola pro tehovské děti opět fungovat. Počet dětí však v této době značně kolísal a uvažovalo se o zrušení školy. Situace se obrátila koncem devadesátých let, kdy se do Tehova začali stěhovat noví obyvatelé. Počet dětí nyní každým rokem roste.

Nejstarší fotografie budovy školy vystavěné v roce 1905. Školu lemoval plot a rostly tu stromy.
Zdroj: archiv OÚ Tehov

Náves se školou v roce 1981. Škola byla v té době uzavřena.
Zdroj: archiv OÚ Tehov

Škola, jak ji znáte dnes.
Co se od roku 1905 změnilo?

Památka na nejstarší tehovskou školu

Najděte dům č. p. 46 a objevte zazděná okna první tehovské školy.

Věděli jste, že na místě domu č. p. 46 stávala až do 16. století tvrz obklopená močály? Nazývala se po vladyku Tehovi. Odtud také pochází název obce. Po opuštění tvrze ji lidé rozebrali na stavbu svých domů a okolní rybníčky a močály byly postupně vysušeny.

Zed' před domem č. p. 46 připomíná počátky školství v Tehově.

Na místě tehovské tvrze se našlo množství vykopávek – zejména šípky, ostruhy a koule. Uchovat je však nebylo možné, při pouhém dotyku se rozpadaly.

Jak se učilo dříve

Přečtěte si úryvek z kroniky, který popisuje podobu školy ještě před stavbou současné školní budovy, a zamyslete se.

Jak se liší vaše současná škola od té, která tu stávala dříve? Proč děti tehdy chodily do školy hlavně v zimě, zatímco v létě často chyběly?

Byl to nízký, dřevěný domek na kamenné podezdívce o jedné školní světnici s prostými lavicemi podél zdi, s tabulí a kamny. Vedle byla komora, kde bydlel učitel, při škole byl též chlév na krávu a kůlnička na dříví. Škola ta stála na místě nynější nové školy, po jejím zboření bývala tam zahrada se švestkovými stromy. (...) Školu navštěvovaly děti od 6 do 10 let, ovšem docházka do školy byla nedbalá. V létě docházelo málo dětí, zato v zimě byla školní světnice přeplněna, takže děti seděly i po zemi.

(Přepis „úryvků z dějin“, které sestavil v roce 1935 kronikář Josef Mácha. Z tehovských kronik vybrala Ivana Šotkovská.)

1. Kostel a hřbitov

Kostel sv. Jana Křtitele pochází ze 14. století, později byl barokně přestavěn. V kostele jsou tři zvony. Na jednom z nich bychom našli znak řezníků a pekařů, podle řemesel rodin, které jeho odlití zaplatily. Zajímavostí je, že nejmenší ze zvonů zvaný poledník je vyvěšený z okna věže pod stříškou.

Zvon poledník

Najděte místo, kde je na kostele umístěn zvon zvaný poledník.

Kostel sv. Jana Křtitele je dominantou obce. Kromě bohoslužeb se tu pořádají i kulturní a společenské akce.
Zdroj: archiv OÚ Tehov

Těžký rok 1770

Přečtěte si úryvek z obecní kroniky. Vyznačte slova, kterým nerozumíte.

Roku 1770 začal na sv. Josefa 19. března padat sníh, padal šest dní a noci, takže napadlo sněhu na dva lokte. Zničeny byly veškeré ozimy, z čehož velká drahosta nastala. V létě pak deště a povodně zhoubu dovršily, neboť přšelo takřka denně. Ten rok zaznamenáno jest 19 velkých povodní v zemi, z čehož ovšem nastal hlad, neb nebylo v té době rychlých dopravních prostředků, by se mohly plodiny dovážet, takže prý lidé z hladu trávu i kůru ze stromů jedli. Následek toho byl, že jednak z nedostatku a špatné stravy vypukla zimnice moru podobná, na podzim toho roku smrt měla velké žně, umíráček nepřestával oznamovati nová a nová úmrtí, prý i po cestách a v poli bylo zřítí mrtvolý. Toho roku pohřbívalo se v Tehově do šachty, která jest na hřbitově na straně západní u zdi. Na paměť té hrůzy postaven byl kříž v poli k Řičanům rodinou Zelenkovou čp 12.

(Z tehovských kronik vybrala Ivana Šotkovská.)

Najděte na hřbitově přibližné místo zmiňované šachty.

Z textu v kronice víme, že šachta se nacházela na západní straně u zdi. Jak poznáte, kde je západ?

Projděte se hřbitovem mezi náhrobky.

Znáte jména rodin na náhrobkách?

Mají tu hrob také vaši předci?

Rodina Zelenkova vystavěla kříž z vděčnosti, jako poděkování Bohu, že mor v roce 1770 přežila. V okolí Tehova najdete i další kříž, který byl ovšem vztyčen až v roce 2020. Víte, kde ho najdete a kterou podobnou událost připomíná? Když projdete celou trasu, tak tento křížek potkáte.

Poutníku, zastav a jemně našlapuj v přítomnosti minula. Touto poetickou větou je uveden text na tabulce u křížku z roku 2020.

Tip

Boží muka připomínající mor v roce 1770 stojí u tehovské lípy na sever od obce. Proto se této lípě také říká lípa U křížku.

Lípa U křížku. Vzrostlý strom osamoceně stojící v polích je oblíbeným cílem fotografů. Až půjdete kolem, vyfotťte si ho také!

Až dojdete k cestě nad kostelem, otočte se a prohlédněte si kostel znovu. Všimnete si nějakého moderního stavebního prvku? Zhodnoťte, jak vzhledu kostela prospěl.